

הכתר

לקט מאמרים לחיזוק הצניעות

גליון מס' 29

אייר

תשס"ז

מיועד בעיקר לאברכים בעצמם.

תגובות ותרומות ניתן לשלוח למערכת 'הכתר' ת.ד. 57375 ירושלים.
הכוונית לא שמורות, מצוה לצלם, לתרגם ולהפיץ.

זמקום פה עמדו לעורר על ענין מכאוב ומכחיל ששעים בו רבים... יש הנמנעים מדבר בזה מטעמי צניעות. שומו שמיסו בדור פרוץ וירוד בכל הענינים, בהלבשה... בריש גליון לא יתבוששו, ולדבר בעניני קדושה וצניעות זהו נגד הצניעות? היש לך הטעיית היצר גדולה מזה? והגרא קוטלר זצ"ל

זרה"ג רבי שלמה זלמן ארלמן שליט"א

(כנס בקריית ספר, טבת תשס"ז)

שום קול קורא, זה צריך להיות מובן מאליו שאשה שיושבת בספסל הראשון אין זו צניעות, וכי זו נקראת בושה? וכי זו נקראת צניעות, לשבת בספסל הראשון שכולם יראו אותה? אשה צנועה מתחבאת, שלא יראו אותה. ישנם המבטלים וממוללים בדברים אלו ואמרים "מה זה משנה, זו רשות הרבים", אבל אין זה נכון, באיירה של בושה וצניעות לא מתחילות טענות כאלו.

במשך הדורות היו הרבה מלחמות כנגד היהדות, רוב המלחמות היו מלחמות רוח, דרכים חדשות, פילוסופיה, השכלה, רפורמים, ציונות וכו', ותמיד היה מושג של שמן זית וך, היה קומץ שעמדו על המשמר, וזהו שעמד להם לישראל עד היום הזה. אך היום נתחדשה מלחמה אחרת לגמרי, אין לנו מלחמה עם שכל, עם דרכים אחרות, המלחמה היא תאוות, התאוות חודרות אלינו, אפשר היום לקבל את כל העולם הזה עם הכשר, עם רבנים ועם הלכה, זה נגד כל האידישקייט, זה נגד כל האיירה של הצניעות, וזה חמור מאד כיון שהנגררים הם שומרי תורה מתוכנו, עם הכשרים ורבנים וועדות רבנים, ואנחנו אתם בתוך המערבולת, ואנה אנו באים.

אנו צריכים להתחזק, להיות מובדלים, להיות שמן זית וך, לחזק את האיירה, את המהות של הצניעות, את הענות חן, את הבושה, צריך שבת ישראל תדע לא להגרר, לא להתדמנות לרחוב, להתרחק מתרבות הגויים עם כל הנלוה לה, מהבגדים הבלוטים, לפעמים בולט יכול להיות בצניעות מרובה כביכול, כגון אלו הבגדים עד הרצפה, לכאורה זה ההכשר הכי טוב שיכול להיות, אבל בזמן הזה בגדים אלו עשויים באופן השייך לתרבות הגויים, זו לא הבושה של כלל ישראל, אין זו אשה צנועה ומתביישת.

צריך להוסיף באיירה של הצניעות, לדעת שהצניעות היא החן האמיתי, להוסיף קדושה, והקב"ה יעזור שעי" שנוסף קדושה וטהרה בכלל ישראל זה יקרב ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

<p>נתרם לזכות יצחק אייזיק בן נתן עולה ומינים יהודית בת דבורה נעמי שיבו לרוע של קיימא</p>	<p>לע"נ האבך הרב אליהו בן הרב יוסף שבאח נלב"ע ט"ז אייר תשס"ז.</p>
<p>ישר כח לכל התורמים הקיפים שנענו אל הקריאה ונתנו לט את האפשרות להוציא לאור עלון זה. ימלא ה' משאלות לבם לטובה.</p>	
<p>יהודי יקר! אנא חס את תומכתך בעון יפה למען נכלל לתמיכה בחוצאת העלון. והיה שחף בימינו הרבים וקידוש השם. בתרומה של 100 ש"ח ומעלה ניתן להוכיז שם בעלון. המעוניין לסייע ימלא לט"ו 502232 02</p>	

הנה ברורנו קיימים ספרי הלכה על צניעות, ישנם ג"כ מדות אורך ומספרים של צניעות, אך צריך לדעת כי אף שצריכים את הדברים האלו, אך אין די בהם בכדי להגיע לצניעות. הנקודה של צניעות היא אחרת. אנו צריכים לדעת שיש לנו תפקיד בעולם, ואחם יהיו לי ממלכת כהנים וגוי קדוש, זוהי התכלית של כלל ישראל, וכך צריך להתנהג בכל התחומים.

בהרבה דברים בתורה ישנם ענינים של הלכה, אך יש גם מעבר לזה, רצון ה'. כל האומר אין לו אלא תורה אפילו תורה אין לו, מי ששומר את התורה בדיוק, גם את התורה אין לו. בממונות ישנו הענין של לפני משורת הדין, ובשאר דברים ישנו הענין של נבל ברשות התורה כדברי הרמב"ן, הנקודה היא רצון ה'.

צניעות איננה הלכה בלבד, צניעות היא אופי, זו איירה של קדושה, איירה של בושה, היסוד של הצניעות זהו כל כבודו בת מלך פנימה, אשה צנועה צריכה לעשות הכל בצורה אחרת. בדרות הקודמים אינני יודע אם היו את ספרי ההלכה של הצניעות, אבל היתה איירה של צניעות, היתה מדה של בושה שהייתה את האיירה בבית, ועם זה יכלו לחנך דורות. במציאות של היום הדברים האלו חסרים, הולכים ונעלמים.

לדוגמא, נשים שמדברות בפלאפון ברחוב, וכי יש כאן ענין של הלכה? אבל זה גרוע יותר, אין זו צניעות, אין זו איירה של צניעות. כל האיירה של הבית, כל האיירה של הרחוב צריכה להיות צניעות, אם אין את הדברים האלו- לא העגנו אל הצניעות.

דוגמא נוספת, גדולי ישראל ללא יוצא מן הכלל בקשו מנשים לשבת בחלקו הפנימי של האוטובוס, אבל אפי" בלי המודעות האלו, אפי" בלי

<p>פניני הכתר אם הישיבה</p>
<p>מיום שהוקמה ישיבת "מעלות התורה", נטלה הרבנית מרת רחל אויערבך ע"ה על עצמה את התפקיד לדאוג לתנאים הגשמיים של הבחורים, הן בחדר האכילה והן בפנימיה. עבודתה נעשתה בחריצות, בשמחה ובצניעות האופיינית לה.</p>
<p>עוד בימים הראשונים לתפקידה החדש הלכה לתופרת כדי שתרחיב לה את כל בגדיה באופן מיוחד, אף על פי שגם לפני כן היו בגדיה רחבים וארוכים כהלכה.</p>
<p>כאשר נשאלה על ידי חברותיה, מה פשר הרחבה זו, מדוע הלכה לעשות זאת, הן מאז ומעולם נזהרה מאד בצניעות, השיבה: "עכשיו נמצאת אני בין בחורים, על כן מחובתי לחזור בהזירות כמולה ומכופלת, שהלבוש שלי לא יהיה הדוק בשום מצב, ואפילו לא במשהו, כדי שלא יגרם אפילו קצת מכשול".</p>
<p>(עיולמות של טוהר חלק א' עמ' 67)</p>

מקורות לחיוב צניעות הלבוש

הנה כבר נודע הדבר כי מחובת צניעות הלבוש להסתר ולהצניע גם את צורת הגוף, ויתכן שתסכה אשה את כל הגוף מכף הגל ועד ראש ועדיין תהא לבושה בפריצות נוראה, על כל הרויח בך, כדן החטאת הריב, חילול ה', סילוק השכינה וכו'. אמנם, היצר הרע העמל בכל כוחו לקעקע חומת הצניעות, משתדל להעלים זאת מכסבים, ולא אהת נשמעות בין רבים ומכוסים מננות המועדות על חיסרון בהגנת חובה בסיסתו. וזו על כן, על אף שישנם חסידים, לחיוב הענין גביא בעוה"מ מקורות בהם מצאנו שיחשבו צניעות ויתכן כן:

א. כתב הגמור בהלכות אבות ו"ד ס' שנו: "על כל המתים קורע טפח בגד העליון דריו, ועל אביו ואמו קורע על בגדיו... עד שמגלה לבושו..." וא"פסקותו אינה מעכבת הקריעה, פירוש שאם קרעו כל בגדיו חוץ ממנה יצאו... וא"פסקותו פירוש רש"י שהוא סודר שנישן וקעקע פירש שהוא לבוש התחתון... משיט עושיין אותו ללבוש אלא לקבל הועיה...", והרשב"ם ז"ל פירש בתערוך, וז"ל (פ"ה ה"ג מהל אבלי): "ובגד הועיה הרבוק לבשו אינו מעכב, וכו' הב"י גם הרמב"ן והרא"ש סבמנו לפירוש הערוך, והמשך שו"ת: "אחד ראשי ואחד האשה שוין לענין קריעה, אלא שהאשה קורעת ומזוהרת לאחריה ותרעה וקורעת העליון", כלומר, כדי שלא יתגלה ליבה בקריעתה ע"כ תחילה תורעת את הבגד הפנימי ומזוהרת הקרע לאחריה ורק א"ח"כ קורעת העליון (הבגד החיצוני).

והקשה הב"ח, לפירוש הערוך שא"פסקותו הוא הבגד הסמוך לענף העליו נאמר שא"צ לקרוע, א"כ נמצא שהתחתון אינו צריך קריעה כלל, ומדוע צריכה תחילה לקרוע ולהזוהר לאחריה? והתירוץ הוא: "וצריך לפרש לפירוש הערוך את דקאמר רשב"א האשה קורעת את התחתון אין פירושו תחתן של פשתן העשוי לקבל הועיה, אלא תחתן של שאר מלבושים שעליה אקמו, דג"ו אית ביה משום צניעות, ודוקעת מלבושו זה האשה ומגלה את המלבוש העשוי לקבל וועה, חשבו כאלו ותרעה מגלה את ליבה נעורו."

והביא את ג"כ הש"ך בס"ק כב וז"ל "למזמר בקריעה אב ואם שצריך לקרוע כל הבגדים, האשה קורעת התחתון תחילה ומזוהרת לאחריה ותרעה וקורעת העליון, כדי שלא תגלה את לבה ויבואו האנשים העומדים שם לבוא לירי הרחוק, ואע"ג דכתב הרב בסמך דריון ונתון לקרוע החלוק, מ"מ כשמגלה החלוק נמי איכא פריצות כמו מגלה לבה".

[הבגד הסמוך לבשר נקרא ג"כ 'חלוק' כמבואר ברמ"א שם ס"ז, וכן בא"ח ריש סי' ב' על דברי הש"ע ז"ל וז"ל בשם חלוק מיושב"ב כתב בכף החיים 'הוא נוגע בעור בשרו, וכו' מברבי רש"ע ז"ל בש"פ שפטים בפסוק כי הוא כחולו לבדה הוא שמתלו לערו דפי' וכו' 'שמלתו זו חלוק שהוא סמוך לעורו', יפה לבה, וכו' פשוט].

ובדעת תורה" (למהרש"ם מברעזאן וצ"ל) או"ח ריש סי' עה הביא דברי הש"ך בדמגלה החלוק איכא פריצות כגדל לבה, וכבר דיוק דמהריב"א את ב"ש עה הדין באיסור אמירת דברים שקבדושה מעבר טפח באשה, שמטעם שכונתו לומר שגם לענין אבירת דבר בקבדושה יש באיסור בגד חלוק מגולה.

ובגמ' ב"ב נו: איתא "שליט של ת"ח כיצד, כל שאין חלוקו נראה מתחתיו טפח", וביאר מהרי"ל בחידושי אגרות וז"ל "כי עיקר השליט לכסות החלוק, לא הבשר, כי הבשר כבר מבושה בחלוק, ... ולפיכך צריך לכסות החלוק שדבק בבשרו, כי באשר נראה הדבק מבושה דבר זה קצת נילוי הוא", וכוח חולק ללמדי כי חסרון הצניעות בגילוי החלוק אינו משום עצם הבגד אלא משום "הדבק לבשר" (ובספר הצניעות והשועה"ל הדבה"ק ז"ל הונובים וצ"ל העיר ע"ז שהיו המוסקו בו עלול להתגלות החלוק כתוצאה משליט חסרה הוא למטעם בשולו החלקי ושמ אין דבק לבשר, וביאר דבנות מהרי"ל הדבק לבשר צריך לאדם לכסות, וז"ל ערוך לרד"ק ויהי, שלא יראה החלוק גם במקום שאינו דבק לבשר), וכ"מ מהרי"ב והש"ך והדעת" הג"ל, וע"כ אפי' לובשת בגדים נוספים, אם עדיין לא הוסתר "הדבק לבשר" לא יצאה ידי חובת צניעות.

ב. כתב בשו"ת הרדב"י סי' תשע: "שאלת ממני אודיעך דעתי במה שאמרו אחרי ארי לא אחר אלא, שכן נודע דזה בארצות הללו שישנשים הולכות מנוסות מכף הגל ועד ראש ואין נגלה ממנה דבר שיוכל האדם להסתכל בו, תשובה, ...דאין המעט שמסתכל במקום מגולה מנוסות... על עיקר המעט הוא מפני שבאו לידי הרחוק, ועל ידי הילוכה והתנועות א"פ היא מנוסות מכף הגל ועד ראש, הרחוק, ודמו עסקין בזמון חכמי התלמוד היו הנישום הולכות מנוסות וא"פ אסור, ובמהשך כתב "אבל ללכת אחריה... אסור לפי שהדבק ברור שיבוא לידי הרחוק... כל שהוא מבחין ורואה הילוכה ותנועות איברה אסור".

ומבאר מהר"י, שאפי' הולכות בצניעות ומורה ובגדרים הרבים (כמבואר ברש"י שבת י"ז שבזמן התלמוד לבשו הנשים בגדיהן הרבים), מ"מ הילוכה ותנועות איברה גורמים להרחוק, וק"ו כשלושבת בגדים המכיליט את צורת האיברים שגורמת כזה להרחוק ומכשול ומשיכת השומע לבל. אלא שבוש ישנו חלוק, שמשוולכת צניעות,

לכבוד משרת הבהר.

הדברים דלהלן ידועים ביה שום ובפרסומם שוםם תועלת לרבים, ואשריכם שאתם מעוררים את הצבור בדברים הראויים להאמר ולידע.

בברכה מרובה
פ. וירושלים

הרב מן העורם הציגה האוימה של הבגדים החדשים. שחזרה לתנוג, לתנוגת היראים בכלל ולמקודשים בפרט, מקורו בחסרון ידיעת חומר האיסור, וידיעת האיסור בכלל, וראינו לבאר הדברים.

איסור נילוי האיברים המנוסים ידוע, ולא יעלה על דעת מי להלקי בדבר, ורק מלי קלום הגהה אילו תנועות כפצונו של האיסור בלבדישת בגדים שלפנינו מלגו המהענין כסיו.

וזנה הבלשת איברים, כגון הרגליים, הוריים, מנהרה הנורה והאריכה לומר שיבה במקום שראוי לומר רכיבה, להודיעו שפרוהות ומאוסה הוכרת הבלשת איברים אלו, שמאד ראוי להתרחק ככל האפשר ממהשכה ודבר אודות פיסוק רגליים באשה, ולכן אמרו חז"ל "מה ידך בסתר", ולא התפסוק באמירת "מה ידך מוסה", כיון שהיא צריכה להיות מוסתרת משם, להרחיק מאד מגלויה, ולא להתבלטה בכלל, שכבר נתבאר, שערטנו בזה לתורה ולא לאד כדבר באופן מתקרב להוכרת הבלשת באברים אלו.

והוא הדין בחלוק העליו של הגוף, שאף הוא בכלל החומרה הגדולה של איסור זה, שההבלטה קרובה להיות כגילוי משם. שגם הוא מעוררת את התהורר האסור, [וכן הדין בשאר האברים המנוסים כסיו].

וכבר נשן הדבר, שהיה שפיר גויים, שהנודע אצלם פירצה נוראה זו, מכארים שלכך נחכטו, ואי לנו, שאף שאנו נגדרנו, מעט מעט, טעות אחר טעות, לתהום שזולתו.

ומסור בעל התווא מ"ש ולדלו"א שמינו בגונעו ללבדישת מנוסים לנישים, שאף שאין בהם כל נילוי בשר, שהמגדורין חוזי מסילין על כך, לנודע הדבר, וכיוון שידוע שקילעה הוא החמורה שבמיתות כ"ד, ברור שנתחוקו החו"א לדמנת את חומרת הדבר, שאין די לדון את הולכות כן כמיתות חרב או שריפה, אלא דינה כמסקילה, ולמה נעטנו בדיים ענימק הדיון ח"ו.

אמרו במדרש שבעה הלעם היתה שבנות מדוי פגעו בבני ישראל ללבוש, וכך החטיאים ח"ל, וכן שבוני ההדוקים קרובים להיות כחוסר ליבוש, הנה נמצא שר"ח ז"ל צילה עצת כלבע, על דבר מנובת דיון, אלא מן הכשרים והמוסדות, ואי לנו שפיעו צל אומת ועדת ש"ס ושלא קיימים שבהם, שלא צילה עצתם בשביל המצרים, אלא במיעוט שפל, ולא צילה עצתם בגדים השטופים וכו', ולא צילה עצתם במכנסים לנישים אלא כמפרוזה משום, וענה נלנדנו, ממש כולנו, בעצת כלעם הנוראה חוזי של בגדים הדוקים המכיליט את איבר צניע, והענין ממש מאמת הדין.

ואשרי מי שיוכה לבאר הדברים לצבור הקדוש ויבנה הרע מישראל.

אף שעי' הילוכה לילולא לגרום להרחוק, לא נאמר עליה מפני כך ללכת ברחוב, כיון שהילוכה ברחוב לצורך עניניה וסודוריה הינה מצרכיה הבסיסיים שאין לאיסורם על האדם ממש, ועל כן בזה משללת חובת הוהדות על תאיש, שלא ילך אחרי אשה, אך כשלושבת בגדים שאינם מוצניעים כראוי את המעון הצניעה והסתר, וכבר נודעת להרחוק ועון, הנה כיון שאי"ו נערך לל בה לא אודרכת איסור הוא, במקרה זה נושאת היא באחריות למכשול הנגמר מהופעתה.

ג. איתא במדרש רבה רות פ"ד ט' "כל הנשים שחיות ומלקמות וזו ישבת ומלקבת", כלומר, שבוני הנישום חות את הנישום מראשין לא התכופות בשאר הנשים אלא ישבה וליקבת, כיון שההתכופות כרוכה בחוסר צניעות, ועי' מאורי שבת קט), וביאר ה"התנוגות כהנה"ג, שעל ידי התכופות בולטות הרגלים, וק"ו הוא בלבדישת בגדים הגורמים את כלל מצב.

ד. במסכת שבת קיא: תנן "קורשת אשה מפתח חלוקה וחזויה סככה (כיסוי ראש) ושל פסיקא", ופירש"י של פסיקא, אורח רחב וחזוין תלויים בראשו לקישוריהם/ ומעם והגמר משום שאינו קשה של קיימא, שהיה עשוי לתתו כשתרצה לתנועה האזור והסככה, ובגמ' א"כ סככה "שפיטא", ומשני וז"ל צריכה דרוחיה לה", פי' שאינו קשה בחוק ויכולה לשלוף מראשה מה כי לתתו את הקשה, וז"ל הימא משלף שלפה לה" פי' וא"כ היו קיימא ויאסר לקשורו, וקמ"ל דאשה חסה על שקעה ומשא שיחיה לה", פי' שלא תרעה שיתקבל שקעה ולכן תירא את הקשה ולא תשלוק בעוד הסככה קשורה, ותבאר ש"ו, ובפסיקא נמי איכא לשנויי כח"ג, מהו תמיא מתחת ליה דרך נגלה וינאה, וקמ"ל דלא עבדא הכי משום צניעותא", וכ"כ מהמארי "ואין חוששין שתוציאורו דרך ראשה או מרגלותיה ויעמוד האזור קשור, שאין זה צניעות לה", [ורדך אנב ממואר נאן דבר נפלא, שבמיים בתקוים לא היה השיש כלל שבת ישראל תולול ותקל בצניעות (ואפי' בביהח), וניתן היה לסמוך ע"ז לענין איסור שבת, ועכ"פ ז"ל דהשומרת שבת בראי שמקפדה על צניעותה שריא מ"מ היסירות של בת ישראל].

ה. יש להדגיש, שגם אחר הסתרת צורת הגוף, עדיין יש להקפיד על אופי הבגד עצמו שלא יעורר השומע לב, שלא יהי עניש ויולט בעיניו, כראוי לסובגו, או מתנפנף וכדו', או מעורר שקיטומים פולטים וכדו', אלא שקל ומאופק כצורה של ישראל, ועי' בברכות כ, במעשה דבר אדא בר אבהו שקער "ברבלחא" מעל אשת שיהו סבור שהוא בת ישראל, וכו' מהרש"ל שם "בערוך פירש מלבוש אדום כעין כרבלחא דתרנגולא, ואין דרך בנות ישראל להתכסות בו, שהוא פריצות".

זעקת הרוח

(ציטוט מהספר "שבחי רבי חיים ויטאל")

שנה ההיא (ה' שס"ט) אירע דבר גדול בדמשק. הנה יום ערב שבת קודש כ"ט תמוז, באו מציקות ועילופים לבת הר"ר רפאל עניו, והולוכה אל המכשפים ולא הועילו כלל. ויהי בליל שבת ראש חודש אב אחר הדלקת נר שבת היתה מוטלת כפגז מת בלי שום הרגש, וישמע אביה קול יוצא מפיה ואומר "רפאל בוא למיין, ושאלהו 'מי אתה', ויאמר 'אני הוא חכם פיסו, ולמה לא הדלקת זולת ב' נרות כמנהג, והיה לכם להדליק נרות הרבה לכבוד המלאכים ונשמות הצדיקים שבאים עמי ללוותי לשמור אותי, ולכן היינו להם כסאות כי הם ששה נשמות", וכינו להם, ויאמר להם "הנה איני כשאר הרוחות כי אני חכם וצדיק, ולא באתי כי אם על חטא קל שנשאר לי לתקן, וגם להיות שליח לכם להשיבכם בתשובה מרוב העבירות שבכם... והנה כל המלאכים והנשמות ה'ל' ממתנים להרב ר' חיים המקובל לעשות שליחותי על ידו, לכן קראוהו יובא... ויאמר להם 'אם לא יאמן לכם ר' חיים תנו לו אות כי בזה הילכה באשמורת הבוקר חלם חלום ואינו יודע מתרנו, והנה תמצאוהו לבוש ויושב על הארץ וחושב בחלום ההוא, ולכן תאמרו לו שיבא אלי ואניד לך'.

ויאמר ר' חיים "הנה מה שחלמתי היה שראיתי ששה צדיקים באים מעולם העליון לביתי והביאו לי איש תלמיד חכם אחד לרפאותי ושכחתי מי הם", אז קמו ר' יעקב ור' רפאל ויבואו ויגידו לו כל הנ"ל.

והלכתי לשם, ובהכנסתי בפתח אמר לי ברוך הבא ג' פעמים, ונתקרבתני אצל הנערה והנה המסוה על פניה והיא ככפר מת, ואומר לו "מנין אתה מכיר אותי", ויאמר לי "וכי אין אתה הרב ר' חיים המקובל, אמרתי לו 'ומי אתה', ויאמר 'אניי חכם פיסו', והצטרתי בו להודיעני שמו, עד שאמר לי בלחש "אני יעקב פיסו והציתני בירושלם... ונפטרתי זה שלשים וחמש שנים, ועלתו למקומי בגן עדן וישבתי שם עד עתה, ונשאר לי לתקן ענין אחד קטן ובאתי לתקנו, ולכן אוי לו למי שאינו נזהר בעולם הזה אפילו מחטא קל שבקלים כדי שלא יבוא לידי זה שאני עובר", ונראה לי חיים שחטאו היה מה שמנעו ברים מלעשות תשובה, ועתה בא לתקן ענין התשובה, ולכן כל דבריו הם בעיני התשובה, והנה החלום ההוא שחלמתי אני הוא הת"ח ששלחו לך מן השמים שתרפא אותו, והתפלל עלי אתה על ידי ששה נשמות אשר הם יושבים פה אצלך... והנה ידעת כי אין יוכלת בעליונים להטיב זולת על ידי תפלת הצדיקים בעולם הזה, לכן כולם ממתנים לך וצריכים לך, ולכן התפלל עלי ורפא אותי. וכן אתה רואה את האש הגדול השורף את העולם", אמרתי לו "הרצה לקבץ כל יושבי העיר לפניך", אמר לי "ומי יתן ויבואו ויצומו שלשה תעניות שני וחמשי ושני, כיום הכפורים ממש, אנשים וגוים, אולי ישוב מחרון אפו עליהם מרוב העבירות שביניהם", אמרתי לו "והלא אנשי דמשק אינם חפצים בדרשותי", אמר לי "כל זה גלוי וידוע לפני השם יתברך", אמרתי לו "אם כן אקבץ התלמידי חכמים בלבי" אמר לי "טוב הדבר"...

והנה אני נתעבתי מלדרוש לעם עניני התשובה, מפני שר' פלוני לא היה אז במדינת, וחבשתי שיתוקן הענין על ידי שינוי, והנחי הדבר כי בואו לקלל הכל... וכדי שלא יהיה לי כבוד על ידי דברי הרוח ה"ל" ההביל הענין בעיני העם, אז... נגלה הרוח ה"ל" לבת רפאל, ויאמר לה שתגזור נדוי לאביה... עד שיבוא ר' פלוני שם... להוכיח על ה"ל... אחר שנתלבש הרוח התחיל לדבר ואמר "אמר לך פלוני שיתקרב אצל החלון הזה מבחוץ" ויתקרב... אמר לו... וכשה"ר חיים המקובל דורש בתשובה אל העם בענין המשיח אתה מולתוצג עליו ומתביל על דבריו מפני קנאתך בו, והנה הוא היה רוצה ביום שבת לדרוש בעיני התשובה ולהוכיח העם, ואתה כעבת על ידו ומנעת התשובה מישראל, אוי לכם חכמי הדור שאינם משיבים את העם בתשובה... סוף דבר אוי לכם חכמי הדור שיש לכם גאווה ובוז ואינם משגיחים על כבוד הקב"ה להשיב את העם בתשובה, ואתם גורמים רעה גדולה בעולם,

במה ליצניעו

אל כבוד המערכת ואל כבוד קוראי העלון החשוב.

בשורות מוסר של הגר"ח שמואלביץ זצ"ל. מבאר כח ההסתגלות למצב, אפי' הוא רע. ומביא שם מ"ש חז"ל במ"ס סוטה, שבשעה שרצו השכמים לקבור את יעקב אבינו בא עשיו ויערער על מקום הקבורה. ורק חישים בן דן שקרא לכבוד וקצו המוטל בביוון. שם קץ לענין ללא שהיות. לקח מלל והכה את עשיו והרגו ויש להבין מדוע רק חישים התעוררו וישו בביוון הנפטר, ולא שאר בניו ובני בניו של יעקב? אלא מכיון שחישים היה כבד שמיעה הוא ידע מתיחלה על המתרחש. שעשיו מבקש למנוע את קבורת יעקב, שלא כשאר משפחתו שמעו וראו לאב לאם מהלך הענינים עם עשיו, ולכן כשנודע לחישים פתאום מן הענין. התעורר וזעק "אבי אבא מוטל בביוון!"

בנידון ידיו, ענין הצניעות, מצאנו בתורה טענה שבחובה לשנות החלטות לגמרי אצל כל אחד מאתנו, וראוי לכל בעל דעים אל ליבו לכל היו הוא ואשתו נבליים בראות הטענה. והוא, מה ששטנו שמענו ולי ליעקב אבינו "המונה יעשה את חוצותיו?" והתנבא נבליים. "התנבא נבליים ויתעבד..." הדברים ב"ויצאת חיוץ"

מעיד אני שהבאים מח"ל כוונתי שהוצרכו לגור בין גוים ומראות שהיו ברבובות וחולות ראה וכו' הח"ל. והתגברו בחסד ה', מבינים היטב מהו המכיוון של בגדי שחקן, ושהם שייכים ל"לפכת ברא- וצאת חיוץ" מובהקת כפשוטו ממש. שהו יעמיקו בחייה. שקרייה מתה בחיים, ומבינים מהם איה סוג ביגוד הוא הסמל המובהק של הרשיעות, ומה הוונתן הארסית.

לבי מי לא יחיד, אלא אפרו לו. בעתה"ו אל בעוה"ב. רשיתך לבושה בלבוש השייר ל"לפכת ברא" שאינה מצנעת ומתביאה צורתה, אלא היא חלון ראהו להפיל חללים ע"י הפקדון שנתן לה הכב"ה. העוטף את נשמתה.

כתוב בתהילים אוהי' ה' שגאו רע! וכתב האור החיים בפר' פתח במה שגוה ה' צרות את המדינים. שכוונתו להתייב הערב והטוב הבא מן החטא והמתחייבים עד שיהיה נקבע בטבע. וכמו יש להתייב כל אשה וכל בעל משפחה. את הכבידו המכסה אבל לא מצניע הצורה כלל. אלא דומה לעיר שאינה מוקפת חומה, שכל הרעה לרגל את מבוואותיה ה"ו רשא" רצ"ל.

ויהי"ו מלפני ה' אלו קונו. שלא נהטא ולא נבוש ולא נכלם, וזוכה שיתקיים בנו סוף הפסוקים בבתיארום שומר נפשות חסידיו. ומש"כ ישראל אשר בך אתפאר.

הכותב מעמיק הלב. יבורח מפר' ספר

אז נכנע ר' פלוני מלפניו וירדו דמעות מעיניו, ויאמר לו "כיון שנכנעת ונתבית על ידי שהוצאתיך לחוץ די בזה", ונתן לו רשות להכנס.

ואחר שנכנס אמר לו "הנה אתה ויושבי דמשק אין לכם חלק לעולם הבא ח"ו לכמה סיבות... גם נשותיכם הולכות תצופות בלבושיהן ותכשיטיהן מגונות, כגון אלו הפינגאנים אשר בראשיהן... ומוליכות אלו הליזוארים... דקים להראות גופן, ולגרות תוך חוקים מניי בשמים לגרות יצר הרע באנשים... וכל זה בשווקים וברבובות להראות העמים את יופיין..."

ביום שיש... הוריד ר' יהושע אלבוב מלאך אחד ממשרתי צדקיאול שר היום ההוא, ונראה במראה זכוכית כמנהג, ושאלתי ממנו... ואמר לי "...ודע שאם לא תשמע לדברינו להשיב העם בתשובה וישיצומו מבי"ב כיום המפורים בצום ובכי... עד שבתאו עליך צרה גדולה, וגם ליושבי דמשק יבואו צרות רבות עצומות, והנה לא שלח הקב"ה מעשה הרוח בבת רפאל עניו אלא כדי להשיב אנשי דמשק בתשובה, כי רוח חסיד גדול הוא ומקומו בגן עדן, ועל חטא קל שהיה צריך עדיין לתקנו שלחנהו... וכל כוונתו היה להשיב בני בתשובה... והנה לא שלחם הקב"ה אלא לשישמעו העם את מעשי ה' כי נורא הוא, ועל ידי כן ישובו אצלו וישבו מחרון אפו עליהם, כי רעה גדולה תעידה לבוא עליהם מרוב עבירות שבידם, וגם כי יודע הקב"ה שאנשי דמשק לא ישמעו להקול כי עבירות גדולות יש ביניהם המעכבים שבתשובה, עשה אותה המוטל עליך וקבץ עשרה אנשים חיותר ראויים שתמצא אף כי אינם ראויים לגמרי להשיב, וגם עשה מה שבידך להשיב העם בתשובה, והטומע ישמע והחדל יחדל ואתה את נפשך בצלת". ע"ל.

בהגלה בין שולחי התשובות למדור 'שולחן' של צניעות וכו משפחת ברנד בני ברק